Bütçe Planlama ve Tasarruf

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Tasarruf:** Harcamaları azaltarak para biriktirmek ve kaynakları (para, su, elektrik, zaman) boşa harcamamaktır.
- **Tasarrufun faydaları:** Birikimlerimizi korur, geleceğimizi güvence altına alır, yatırım yapmamızı sağlar; aile ve ülke ekonomisine katkıda bulunur. Enerji tasarrufu, ülkenin yurt dışından aldığı enerji için ödediği parayı da azaltır ve çevreyi korur.
- **Enerji etiketi:** Beyaz eşyaların üzerindeki renkli etiket, cihazın ne kadar enerji harcadığını gösterir. Etiketteki en verimli sınıf (A) daha az enerji harcar.
- **Bütçe planı adımları:** 1) Gelirleri yaz (sabit gelirleri esas al) 2) Giderleri ihtiyaç ve isteklere göre sırala 3) Gelir ile gideri karşılaştır 4) Borçları hesaba kat 5) Birikim payı ayır 6) Plana uy.
- **Tasarruf = Gelir − Gider.** Gider gelirden fazlaysa istek niteliğindeki harcamalar kısılmalıdır. Atasözleri de bu bilgeliği anlatır: "Ayağını yorganına göre uzat.", "Damlaya damlaya göl olur."

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 "Tasarruf" kavramını kendi cümlelerinizle açıklayınız.

2 Aşağıdakilerden hangisi tasarrufun faydalarından biri **değildir**?

A) Geleceği güvence altına almak
B) Beklenmedik giderlere hazırlıklı olmak
C) Aile ekonomisine katkı sağlamak
D) Borçların artması

3 Aşağıdaki ifadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.

(…) Tasarruf yalnızca para biriktirmektir.
(…) Enerji tasarrufu ülke ekonomisine de katkı sağlar.
(…) Enerji etiketinde A sınıfı olan cihaz daha az enerji harcar.
(…) Gider gelirden fazlaysa birikim yapılabilir.

4 Tasarruf = ... − .....
Boşlukları doldurunuz.

5 Evde tasarruf için yapılabilecek üç davranış yazınız.

6 Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "küçük birikimlerin zamanla büyüyeceğini" anlatır?

A) Sakla samanı, gelir zamanı.
B) Damlaya damlaya göl olur.
C) Ayağını yorganına göre uzat.
D) İşten artmaz, dişten artar.

7 Eşleştiriniz.

1) Ayağını yorganına göre uzat.	a) Bugün değersiz görülen şey bir gün işe yarayabilir.
2) Sakla samanı, gelir zamanı.	b) Kazançtan çok, harcamayı kısarak birikim yapılır.
3) İşten artmaz, dişten artar.	c) Harcamalarını gelirine göre ayarla.

8 Bir kumbarada para biriktirmenin çocuğa iki faydasını yazınız.

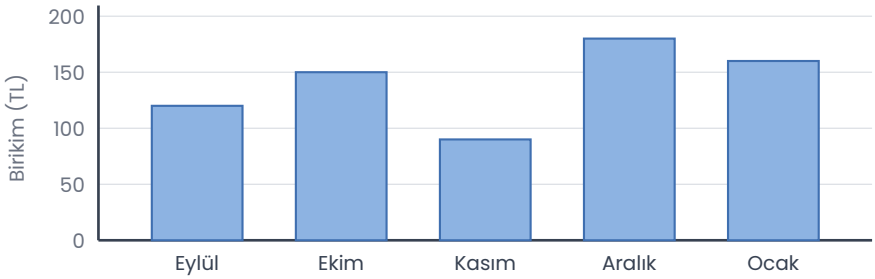
9 Bir beyaz eşya alırken enerji etiketine bakmanın faydası nedir?

A) Daha az enerji harcayan cihazı seçerek fatura ve kaynak tasarrufu sağlamak
B) Cihazın rengini öğrenmek
C) Cihazın kaç kilo olduğunu öğrenmek
D) Cihazın hangi mağazada satıldığını öğrenmek

10 Bütçe planı hazırlarken izlenecek adımlardan ikisini yazınız.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

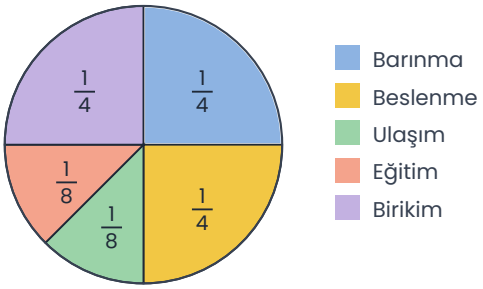
11 Sütun grafiğinde bir öğrencinin beş ayda biriktirdiği para gösterilmiştir (temsilî veri).

a) Öğrenci en çok hangi ayda para biriktirmiştir?
b) Beş ayda toplam kaç TL biriktirmiştir?
c) En az birikim yapılan ay hangisidir?

12 Önceki soruda birikim yapan öğrenci 1000 TL'lik bir bisiklet almak istemektedir. Hedefine ulaşması için daha kaç TL biriktirmesi gerekir? Her ay 150 TL biriktirirse en az kaç ayda hedefine ulaşır?

13 Daire grafiğinde bir ailenin aylık gelirini nasıl paylaştırdığı gösterilmiştir (temsilî veri).

Ailenin aylık geliri 48000 TL'dir.
a) Aile her ay kaç TL birikim yapmaktadır?
b) Ulaşıma kaç TL ayrılmıştır?
c) Grafiğe göre en büyük paylar hangi kalemlere ayrılmıştır?

14 Evde yapılan enerji tasarrufu hangi yönlerden **ülke ekonomisine** katkı sağlar? İki madde yazınız.

15 Eski bir ısıtıcı ayda 60 birim, yeni ve verimli bir ısıtıcı ise ayda 35 birim elektrik harcamaktadır. Bir birim elektriğin fiyatı 3 TL ise yeni ısıtıcı ile ayda kaç TL tasarruf edilir? (temsilî veri)

16 Aşağıdaki kartlarda verilen davranışlardan hangileri tasarrufa **uygundur**?

1	2	3	4
Alışverişe liste hazırlayarak gitmek	Eski kitapları kardeşine vermek	Buzdolabının kapısını uzun süre açık bırakmak	Her yeni modeli hemen satın almak

17 Bir öğrenci bütçe planında harçlığının tamamını harcamayı planlamış, birikime yer ayırmamıştır. Bu planın eksikliği nedir? Planı nasıl düzeltebilir?

18 Aşağıdakilerden hangisi zaman tasarrufuna örnektir?

A) Aynı işi defalarca baştan yapmak
B) Saatlerce amaçsızca ekran karşısında oturmak
C) Ödevlerini bir plan yaparak zamanında bitirmek
D) Randevulara geç kalmak

19 "Ayağını yorganına göre uzat." atasözünü bütçe planlama açısından açıklayınız ve bir örnek veriniz.

20 Tasarruf ve cimrilik arasındaki farkı açıklayınız.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Bir ailenin geliri bu ay beklenmedik şekilde azalmıştır. Aile aşağıdaki harcamalardan bazılarını ertelemek zorundadır:
kira – yeni televizyon – elektrik faturası – hafta sonu lunaparka gitmek – market alışverişi – yeni koltuk takımı
Aile hangi harcamaları ertelemelidir? Hangilerini mutlaka yapmalıdır? Gerekçesiyle yazınız.

22 Tabloda bir ailenin iki aylık elektrik ve su tüketimi verilmiştir (temsilî veri).

Ay	Elektrik (TL)	Su (TL)	Toplam (TL)
Mart	900	400	.....
Nisan (tasarruf önlemlerinden sonra)	720	310	.....

a) Her ayın toplam fatura tutarını bulunuz.
b) Aile nisan ayında marta göre toplam kaç TL tasarruf etmiştir?
c) Ailenin alabileceği iki tasarruf önlemi yazınız.

23 Aşağıdakilerden hangisi bir ailenin bütçe planına **uymadığını** gösterir?

A) Planda olmayan pahalı bir eşyayı taksitle alıp faturalarını ödeyememesi
B) Faturalarını zamanında ödemesi
C) Ay sonunda planladığı birikimi yapması
D) Alışverişte liste kullanması

24 Bir öğrenci aşağıdaki haftalık bütçe planını hazırlamıştır.
Gelir: 200 TL harçlık
Giderler: Ara öğün 90 TL, kırtasiye 40 TL, çıkartma 50 TL, sinema 60 TL
a) Bu planda gelir ile gider arasında nasıl bir durum vardır?
b) Planı dengelemek için ne önerirsiniz?

25 Bir ülkede evlerin çoğu enerji tasarrufu önlemi alırsa ne gibi sonuçlar ortaya çıkabilir? Kişi, ülke ve dünya açısından birer sonuç yazınız.

26 Aşağıda bir ailenin tatil için yaptığı iki farklı plan verilmiştir.
1. plan: Tatil masrafını kredi kartıyla ödemek, dönüşte borcu kapatmaya çalışmak
2. plan: Altı ay boyunca her ay bir miktar biriktirip tatil masrafını birikimle karşılamak
Hangi plan bütçe açısından daha doğrudur? İki gerekçe yazınız.

27 Aşağıdakilerden hangisi "Bol bol yiyen bel bel bakar." atasözüyle anlatılmak isteneni en iyi açıklar?

A) Herkes istediği kadar harcayabilir.
B) Çok yemek sağlıklıdır.
C) Elindekini ölçüsüzce harcayan kişi sonunda sıkıntıya düşer.
D) Tasarruf gereksizdir.

28 Bir ailenin aylık geliri 36 000 TL, gideri 33 000 TL'dir (temsilî veri). Aile, gelirinin $\frac{1}{6}$'sı kadar birikim yapmak istemektedir.

a) Ailenin istediği birikim kaç TL'dir?
b) Şu anki durumda aile ne kadar birikim yapabilmektedir?
c) İstediği birikime ulaşmak için giderlerini kaç TL azaltmalıdır?

29 "Tasarruf etmek, para kazanmak için harcanan emeğin değerini bilmektir."
Bu görüşü bir örnekle açıklayınız.

30 Okulunuzda "Tasarruf Haftası" düzenlenecektir. Sınıfınızın para, su ve elektrik tasarrufu için yapabileceği birer etkinlik öneriniz.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**